

Mandat

Fagråd for avregning og oppgjør

Godkjent av: Bits AS

Dato: 17.03.2023

Versjon 1.1

1. Bakgrunn og strategisk grunnlag

Fagrådene i Bits AS er et viktig virkemiddel for å styrke det samfunnsmessige formål å opprettholde effektiv betalingsformidling og betalingsinfrastruktur i Norge og videreføre selvreguleringen. Oppnåelse av formålet krever solid faglig grunnlag og riktig forståelse av betalingsformidling og betalingsinfrastrukturen i Norge i tillegg til å ivareta deltagerens prioritinger.

Innretning og utvikling av avregnings- og oppgjørssystemer i banknæringen og hvordan problemstillinger som oppstår i forbindelse med slike systemer løses, har stor betydning for en rekke viktige funksjoner innen bankvirksomheten – utforming av betalingsformidlingstjenester, grunnlag for likviditetsstyring og risikoeksponering.

NICS (Norwegian Interbank Clearing System) inngår som et sentralt element i næringens felles infrastruktur på betalingsformidlingsområdet. NICS er av betydning for finansiell stabilitet og derfor underlagt konsesjon. Bits er operatør av NICS (konsesjonshaver) etter lov om betalingssystemer, jf lovens kap. 2.

Bits har som visjon å sikre at Norge fortsatt har en «Betalingsinfrastruktur i verdensklasse». Bits' mål er at betalingsinfrastrukturen i Norge er preget av høy kvalitet, stabil drift, høy sikkerhet og med bankkontoen som basis for kundenes betalingsformidling. Infrastrukturen skal være tilgjengelig for alle banker og aktører med nødvendig konsesjon fra Finanstilsynet, og den skal ha transparente vilkår som gir like konkurransevilkår. Infrastrukturen skal være preget av interoperabilitet og «reachability».

2. Formål

Fagråd avregning og oppgjør er rådgivende organ for administrasjonen innenfor de områder som er nevnt i kapittel 4. Rådene skal ivareta og opprettholde formålene til Bits og basere seg på Bits' til enhver tid gjeldende strategi.

Fagråd avregning og oppgjør skal gi administrasjonen råd i faglige, næringspolitiske og strategiske problemstillinger knyttet til avregning og oppgjør av transaksjoner mellom banker gjennom banknæringens felles infrastruktur. Fagrådet skal også gi råd til administrasjonen i spørsmål knyttet til funksjonelt innhold i interbankstandardene.

3. Organisering

Fagråd avregning og oppgjør inngår i Bits samlede fagrådsstruktur og omfattes av i «Retningslinjene for fagråd i Bits AS».

Administrasjonen i Bits skal være bindeleddet mellom styret og Fagrådet. Saker innen Fagrådet område som er relevant for andre fagråd i Bits vil koordineres av administrasjonen. Tilsvarende vil saker i andre fagråd bringes inn til Fagråd avregning og oppgjør.

I tillegg til de faste fagrådene kan både administrasjonen og styret ved behov opprette arbeidsgrupper for å løse konkrete oppgaver. Avhengig av hva formål og oppgave til en arbeidsgruppe vil være, kan den rapportere til et fagråd, direkte til administrasjonen eller til styret.

4. Fagområde og arbeidsoppgaver

Fagråd avregning og oppgjør skal, etter anmodning fra administrasjonen eller på eget initiativ, gi råd i saker som berører:

- Funksjonelt innhold i interbankstandardene
- Prinsipper for avregning og oppgjør av ulike transaksjonstyper, herunder også driftsmønster og prioriteringer mellom ulike avregninger og oppgjør
- Tiltak som kan forhindre stans i betalingsoppgjørene og tiltak som kan redusere oppgjørs-, likviditets- og operasjonell risiko
- Hensiktsmessig innretning og utvikling av transaksjonsutveksling og avregning i NICS ut fra deltagerens behov, utviklingen internasjonalt, myndighetsfastsatte bestemmelser, innretningen av Norges Banks oppgjørssystem (NBO) og bankenes låneordning i sentralbanken
- Felles funksjonalitet knyttet til transaksjonsutvekslingen som hensiktsmessig kan legges til NICS
- Tiltak og rutiner som innebærer at Bits som operatør og NICS som system oppfyller konsesjonsvilkår og krav fra tilsynsmyndighet under lov om betalingssystemer og etterlevelse av sikkerhetsloven
- Gjennomføring av risikoanalyser og oppfølging av tiltak for det konsesjonsbelagte system
- Drifts- og utviklingsbudsjetter for NICS
- Prinsipper for fordeling av kostnader for drift og utvikling av NICS («Prismodellen»)

5. Sammensetning og arbeidsmåte

Fagrådet skal ha inntil 8 medlemmer fra deltagere i NICS. En deltagerbedrift kan bare ha ett medlem. Deltagere i NICS kan la seg representere med representant fra gruppe-/allianseselskap. Oppnevninger til fagrådet gjelder for to år av gangen.

Vervet som medlem i Fagråd avregning og oppgjør er personlig, samtidig som det er knyttet til medlemmets posisjon i vedkommende selskap.

Fagrådet bør være representativt for deltagerkretsen i NICS. Medlemmene skal samlet dekke deltagere på nivå 1 og nivå 2 i NICS.

Vervet som medlem av Fagråd overføring og regningsbetaling er personlig, samtidig som det er knyttet til medlemmets posisjon i vedkommende selskap. Nærmere prinsipper for dette er fastsatt i Retningslinjer for rådsutvelgelse i Bits kapittel 6, der det også er nedfelt en del forventninger til de enkelte medlemmer og deres faglige bidrag mv. Når det gjelder møteledelse og arbeidsform mv., vises det særlig til retningslinjenes kapittel 7.

Rådet ledes av fagansvarlig i Bits.

Finans Norge kan delta som observatør i Fagrådets møter. Representant fra driftsleverandør av NICS kan delta i Fagrådets behandling av saker som angår operasjonelle forhold i NICS.

6. Sekretariatet

Administrasjonen i Bits ivaretar sekretariatsfunksjonen for Fagråd avregning og oppgjør. Sekretariatet/leder står for møteinnkalling, ivaretar utsendelse av sakspapirer og skriver referat.

Sekretariatet sørger for å dele informasjon om fagrådets virksomhet med medlemmene. Informasjonen kan deles på fagrådets område på Bits' sharepoint som medlemmene kan få tilgang til. Sekretariatet skal dessuten sørge for at deltakerbedrift som ikke har plass i fagrådet får tilgang til samme dokumentasjon ved forespørsel.

Sekretariatet sørger videre for at det gjennomføres årlig rapportering om aktiviteten i rådet med tilhørende evaluering, jfr. Retningslinjenes kapittel 9.